

Иво Станков

Очите на истината

1

Виновни бяха телефоните. Но така или иначе той се запозна с Ваня. Сладък глас и остър език. Звънеше на Дейн и след една (поредната) грешка попадна на непознато момиче. Тя му каза вежливо, че е сбъркал последната цифра ...и той благодари на Бога, че ремонтираха централата. Е, подобни нещастия му се случваха все по-често, сякаш телефоните бяха в перманентен ремонт. Наложил се да навърти 5–6 телефона с различна последна цифра, докато отново попадна на нея. Но се надяваше да си струва. Пък и Дейн се бе разболяла и не можеше „...да танцува в подобно състояние!“ Но той знаеше – не беше заради наистинката, не беше защото нямаше да може да танцува. Всички щяха да я харесат и болна. Но самата тя не можеше да си позволи да е болна, не искаше да си го прости. Не искаше да *изглежда* болна; не понасяше нещо да разваля перфектния ѝ външен вид. Някой да я види така – та тя би се самоубила, вместо да го допусне! Външният вид ѝ бе мания...

Когато се бе запознал с нея това наистина го бе впечатлило, както впечатляваше всички останали... Но постепенно разбра, че то не е просто желание да си достави удоволствие, изглеждайки добре. Откриваше, че я е обсебило, че дрехите са само фетиш, че външният вид е само маска, криеща властната ѝ душа... Вкусът ѝ се бе превърнал в някакъв извратен ню-ейдж снобизъм... А тази модна перверзия се пренасяше и върху него. Понякога го смазваше погледът ѝ, който твърдеше: „Погледни се! Виж се колко си старомоден, колко безвкусно си облечен – джинси и фанела! Кой носи джинси?!? Ти си луд! Не, по-лошо – ти си безинтересен! Все някой трябва да ти казва!...“ и това заставаше между тях като стена, по-дебела от приказките на родителите му. Струваше му се, че по-лесно ще ѝ прости изневяра. Но тя и не мислеше за това... А и никой друг не виждаше, че го е превърнала в роб... Пред другите Дейн беше добра, мила, щастлива, доволна че го има; понякога от лицемерие то ѝ му се повдигаше...

Но най-лошото бе, че Дейн му налагаше своя начин на живот, своя стил, своите решения; случваше се, когато я потърсеше, за да излязат, разговорът да завърши така: „И не обличай пак джинси! Облечи си черния кожен панталон и тъмносинята ризка... Да, прозрачната, дето ти я купих...Разбира се, че е хубава, всички те харесват така!“... Познаваше целия му гардероб и не му оставяше никакъв избор. Никога не му

даваше да каже изречение, започващо с „Аз...“. Той не можеше и да отвори уста, дори пред познатите им. А поискаше ли да го стори – виждаше в очите ѝ онази искрица „...Млъквай скапаняк! Ти даже не можеш да си срешиш косата, без да ти кажа как! Мислиш, че имаш какво да кажеш – не, бейби, остави твоята мила Дейни да го каже!...“.

Майка му и баща му я обожаваха. Нейната снимка бе на лично място – на телевизора. А това бе невероятно – там стоеше снимка на прадядо му от Първата световна... или от Междусъюзническата ... и снимка от тяхната сватба... Майка му говореше за нея, сякаш беше светица: „Тя има такива хубави очи... и носи такива скъпи дрехи... и има такива...; ако баща ти се загледа по подобно момиче, ще му счупя главата! Та тя е прекрасна... и е точно за теб!“.

Но майка му бе тъпа. Та тя не различаваше философия от филология! Не можеше да види през очите му, а когато понечеше да ѝ каже нещо, тя го прекъсваше грубо : "Мълчи, глупако! Как можеш да не я желаеш?! Ти си мухльо! Вярно, мислеше си той, мухльо съм. Мухльо съм, защото не мога да я зарежа. Но, вероятно повлиян от всичкото време, прекарано с нея, не можеше да си представи, че ще се появи пред хората без нея, без експлозивния ѝ външен вид, без нейните съвети как да се облича,... как да мисли... Изведнъж бе започнал да поставя всички свои стари приятели в изградената от Дейн рамка... и ги загуби, един по един. Но намери нови. Дълбоко в него един глас твърдеше, че не бива да ги нарича приятели, че те са само лицемери и сноби, че се държат така не защото им е приятно, а защото смятат, че по този начин ще изглеждат по-интересни и важни в очите на другите... както бе със самата нея. *Другите* решаваха всичко, те бяха съдията и съдебното жури...

...Но щом Дейн го погледнеше, гласът утихваше и изчезваше заедно с цялото му самообладание...

Най-ужасното бе, че ограничаваше и духа му. Музиката, която от 13-годишен уважаваше и обичаше, бе вече далечен и неясен спомен, сякаш някой му бе разказвал за нея, без да му даде да я чуе... „...Какво, Скорпионс, Били Идол?! Какви са те? Китари... ти на коя планета живееш?!“

Понякога си мислеше, че само в леглото ѝ е равностоен. Мислеше, че точно затова е с нея. Заради това невероятно преживяване, което тя му предлагаше почти всеки ден. Сексът с Дейн бе като почивка от цялото напрежение... Не бе и предполагал, че е достатъчно свободен и див, за да стори всичко, което правеха... Но и тук усещаше лидерството ѝ. Онзи глас вътре му подсказваше, че дава много повече, отколкото

получава..., но пък кой можеше да се похвали, че спи с Дейн –той. Само той... Затова си мълчеше.

2

Виновни бяха телефоните. Това бе шестия опит. Мислеше, ако няма късмет, да опита още веднъж и да се откаже. Спеше му се лудо.

Ало! – беше тя.

Ало, здрасти... Аз..., аз съм...

Търсиш Дейн. Тук няма Дейн.

Не, не, търся теб. Но как позна, че съм аз?!

Познах гласа ти... Защо ме търсиш? И как въобще ме откри?

Ами, събудих 4–5 души в – погледна часовника – в 10:49 и така...

Аха-а-а,... Толкова работа – тя издиша отегчено – Дали си струва?

Ти кажи – отвърна той. Чудеше се какво ще каже, защо въобще го е направил. После, преди да се усети, каза: – Ти имаш ли име?

Имам три! – той се засмя. Хареса остротата на езика ѝ и начина, по който я скриваше зад шегите си.

Добре, дай поне едно – този път тя се засмя.

Ваня.

А, добре, добре, че е първото... Аз съм Петър... Имаш ли време да си говориш с мен, Ваня?

Е, имам, но само ако ми е интересно. За какво ще си говорим?

Слушаш ли музика? – въпросът му изникна отнякъде, сякаш се бе чудил дълго как точно да го зададе. Не знаеше как му е хрумнал, но споменът за *старите времена* го накара да се почувства по-добре.

Не-е –отвърна тя с привидно разочарован тон, но той усети ентузиазма в гласа ѝ – за това мога да говоря дъ-ъ-ълго...

3

На кого звъниш толкова рано – 6:15 е?!

Да, да, мамо, затварям! Беше спешно! – Петър свали длан от слушалката и каза: – Трябва да затварям. Ще ходя на училище! Мога ли да ти се обадя пак? До колко си на училище? Ще ми бъде много приятно! Моля те...

Обади се в 10:49 – отвърна Ваня, засмя се и добави: – И да поспиш...

4

Денят изхвърча край него като пейзажа в метрото: няколко размазани образа, палитра от цветове и гласове...

Цялата нощ бе говорил с Ваня. Не вярваше, че го е направил. Не вярваше, че я има. Че са останали подобни хора..., а и тя бе момиче! Бо-о-о-оже, накъде върви света?!... Ваня бе ключът към всичко, което криеше в себе си, към истинското му *аз*, забравено, изтикано в дълбините на съзнанието му, откъдето понякога (напрасно) се мъчеше да излезе...

Тя говореше свободно за Моцарт, Бетовен, Григ, Пахелбел, Бах... Звучеше като познавач,... Но слушаше и Бон Джоуви, Брайън Адамс, Селин Дион, Аланис Морисет, Род Стюарт, Скорпиънс, Енигма, Ера, а и Мегадет, Металика, Айрън Мейдън, Аеросмит, ... познаваше като имена много ритъм&блус – рап изпълнители, бе близка до блуса и рока, слушала бе и много електронна музика (от поносимата) – Вангелис, Ения, Майк Олдфийлд, Жан-Мишел Жар ; знаеше по 2–3 песни дори на Дийп Пърпъл, Рейнбоу, Назарет, Юрая Хийп, Ози Озбърн, Алис Купър – имена, които той не уважаваше чак толкова... Това момиче бе като *жива история на музиката*, осъвременена... вчера.

5

След седмата безсънна нощ Петър реши да се срещне с нея... Ваня бе приятеля, когото никога не бе имал... или когото бе изгубил отдавна. Тя бе острова, на който Дейн не можеше да го достигне, тя бе бомбата, срутраща стената между него и миналото,... *добрите стари времена* на ... Когато Дейн не бе обсебила живота му, превръщайки го в част от своя... Говорейки с Ваня, той се потапяше в свят, отдавна изгубен за него – сън от музика, цветен и пълен със звуци, където нямаше значение кой си, от къде си, как си облечен, какво мислиш – всичко бе засенчено и някак облагородено от *боговете на музиката*. Чувстваше се малък, незначителен, изостанал... Та тя отговаряше на всичките му въпроси с цитат на някой *бог* или с част от текст на песен. Тя беше невероятна! – едно от малкото момичета, което го караше да си представя не как докосва най-интимните ѝ места, а как танцува с нея под звуците на любимата им музика. Не го интересуваше как изглежда или се облича Ваня. Той ѝ се възхищаваше... И въпреки това чувстваше, че е влюбен в нея, макар и сам да не можеше да си обясни (поради липса на опит, може би) как може да се чувства така без да я е виждал...

Но тя не пожела да му даде адреса си. *Не – каза тя – Ще развалиш всичко! Не искам да идваш, нито да ме виждаш!* – и сигурно се страхуваше, че той се интересува от нея, защото е момиче, защото (може би) е красива и той говори с нея, опитвайки да се добере до красотата ѝ... И, ако го беше попитала първия път, когато разговаряха, сигурно би познала. Но когато спомена думата *музика* със своя мелодичен глас – думата, отключваща в него всичко, скрито от Дейн, всичко, което го вълнуваше, но не биваше да споделя (*Рок?! Ти си луд! Че кой го слуша това – то е старомодно, бейби... и ти си старомоден. Слушай електронна музика – това е мания!* – а на него му се драйфаше от целия шум в дискотеката. Чудеше се защо загрозяват с подобен влудяващ шум такава добра ритъм-секция) – Петър моментално забрави, че тя е момиче, че може би е красива. *Господи, тя бе фен! Този вид е в Червената книга – помисли той – тя сигурно е последната!...*

В пощата се позаинатиха, наложи му се да се усмихне по „стария“ начин, отпреди да се запознае с Дейн (*Какво се зъбиш! Мислиш, че се усмихваш! Не, това е селско. Имам чувството, че Обичаш Целия Свят. А ти обичаш само мен! Нали?!*), служителката му се усмихна в отговор

---

*: Е не може да ти се откаже, и написа на листче адреса. Но тогава го връхлетя страха. Страхът, насаждан му повече от година. Залегнал дълбоко в него; толкова дълбоко, че заглушаваше инстинкта му за общуване, и не само него, а и вътрешния му глас. Страхът, че всички са като нея. И като него. Страх, че тя ще извърне очи и ще каже: *Може да слушаш рок, да харесваш всичко, което и аз обожавам, но я виж колко безвкусно си облечен..., даже прическата ти е гадна...**

Ваня бе всичко, което му липсваше у Дейн. Когато говореше с нея, чувстваше странна топлина – свръхсетивно усещане, съсредоточено някъде вътре в него, топлощо като раждащо се слънце. Съвсем различно от усещането с Дейн... дори след втория път. Чудеше се как ще се почувства щом я види. И отново усещаше топлина... и страх...

6

Оправи косата си и позвъни. Някой го погледна през шпионката и след малко жена на средна възраст отвори вратата. На закръгленото ѝ лице разцъфна усмивка.

Ти си Петър. Нали? – това звучеше повече като констатация, отколкото като въпрос. Той отстъпи крачка назад. *Какво става.* Явно Ваня бе предвидила този му ход. Отново се възхити от острия ѝ ум.

Влез, влез, заповядай! – бе дошъл до тук и не можеше да се откаже. А и щеше да е гадно – по реакцията на майката (?) личеше, че гостите тук са рядкост... или може би той бе по-специален? А-ами!...

Петър влезе и жената затвори вратата след него.

В дъното на коридора... Нещо за пиене? – той кимна отрицателно и се приближи. Иззад вратата се носеше тиха музика. Позна я. „Канон“ на Пахелбел.

Оправи косата си, разтри очи. Кръвта му бушуваше. Сигурно ушите и бузите му бяха с цвят на тъмно вино. Стомахът му бе свит, усещаше коленете си да треперят, както когато стоеше на 10-метровата кула и се готвеше да скочи без да погледне надолу. Стисна очи и зъби, пое въздух и вдигна ръка. Запита се дали ще може да го понесе. *Ти си мухльо!* – бе гласът на майка му. *Не ти стиска, бейби* – беше Дейн. Хвана дръжката и я натисна.

7

Момичето стана от стола и погледна към него.

– Знаех, че ще дойдеш.

– Ами-и-и...

– Мълчи... Донесъл си ми цветя?! – тя като че оглеждаше въздуха около себе си. А цветята бяха още зад гърба му – Сложи ги във вазата до теб. Обичаш Пахелбел, нали? – цялото му напрежение изчезна, страхът се стопи като захар под дъжда; нямаше от какво да се страхува. Разбра всичко в мига, в който я зърна. Отново усети облекчение... и онова странно усещане, че нещо (какво ли?) предстои. Остави цветята и се усмихна. Ваня тръгна към него с протегната напред търсеща ръка. Ходеше неуверено, явно не го правеше често. Петър разбра защо винаги *точно* тя вдигаше телефона... И защо не идваха много хора... И защо музиката бе *втъкана в цялото ѝ съществуване*... Хвана я за ръката и я завъртя. И тя се усмихна. Прегърнаха се и затанцуваха. Тя сложи глава на рамото му и каза:

– Миришеш хубаво!

– Знам. Ти *изглеждаш* добре! – момичето бавно и нежно прокара пръсти по лицето му, по врата му и отвърна:

– И ти не изглеждаш зле... – после го попита без да вдига глава: – Разочарован ли си?...

Той не я чу веднага... Бе упоен от музиката и от факта, че танцува под звуците ѝ. *Класика*. После чу въпроса ѝ и отвърна. Забави се само секунда и Ваня почти не го усети:

– Не! Не... напротив... Страхувах се, но... – тя сложи ръка на устните му...

26.12.98

КРАЙ

© 1998 Иво Станков

Източник: Библиотеката на Александър Минковски

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/413>]